

M

Lucrum. *Lucrum* honesta appellat Cassiodorus ea per que nemo læditur, nec suis bonis exiit, 2. 6. 70.

Lucretius. *Lucretius* carmina referuntur de statu, & conditione hominum antiquorum tractantia, 2. 8. 21. Lucretii carmina referuntur adversus eos qui mandum rotundum esse putabant, 1. 11. 10. Lucretius vanos & stolidos vocat eos, qui Antipodes agnoscent, 1. 11. 29.

Ludovicus. *Ludovicus* Fr. Ludovicus Legionensis qualiter exponat tres vocaciones, seu legationes Parabolæ D. Lucae, 2. 16. 99. Ludovicus Legionensis graviter exprimit feritatem, barbariem, & incultos mores Indorum Occidentali-um, 2. 7. 30. Ludovicus Cabrera Regius Chronista laudatur, 1. 6. 77. Ludovicus Barbarus Imperator legem condidit contra asserentes Imperium pendere ab Ecclesia, 2. 22. 13. R. P. Ludovici de Valdivia Societate Jesu zelus, & cura pro Indis Chiliensibus à bello offensivo defendendis, 3. 4. 9. P. Ludovicus Molinæ opinio notatur, qui indistinctè nullam Rempubliam teneri peregrinos recipere docet, 2. 20. 55. Ludovici Barbari Imperatoris gesta omnia contra Ecclesiam damnata sunt, 2. 22. 26. Ludovici XII. Gallie Regis apophthegma refertur, 3. 6. 54. Ludovicus Pius renuntiavit privilegio eligendi Pontificem, 2. 22. 37.

Lupercalia. *Lupercalia* in festis qualiter formæ verberarentur, 2. 14. 66.

Lusitania. *Lusitania* regnum Ecclesie feudatarium esse, plures affirmant, & quare, 3. 1. 84. Lusitanie Reges quibus titulis usi sunt post Indie Orientalis acquisitionem, 1. 3. 54. Lusitanie Reges cur à Deo Orientalis Indie titulus ornari meruerint, ibid. 56. Lusitanie Reges primam curam expeditionum Indie in propagatione Evangelii collocarunt, ibid. 57. Lusitanie, ob fidem sibi fractam, vel injurias ab Indis Orientalibus illatas, plures eorum regiones debellarunt, 3. 4. 8. Lusitani Reges Indie Orientalis opes & commercia in se transtulerunt, 1. 3. 51. Lusitani magis quàm reliqui Orientalem Indiam per-ustrarunt, 1. 3. 4. Lusitani semper cum despectu, & superbia de Castellani loqui solebant, 1. 6. 75. Lusitani D. Thomæ Apostolum in India ut patronum agnoscent, & venerantur, 1. 2. 42. Lusitanorum navigationis in Indiam Orientalem initia, 1. 15. 15. Lusitanorum virtus, & constantia in navigationibus, & expeditionibus Indie Orientalis à multis extollitur, 1. 3. 30. Lusitanorum laudes ob navigationem, & acquisitionem Indie Orientalis, 1. 3. 5. Lusitanorum Regum sanctas ordinationes qualiter, & quare in Indis Orientalibus elusas fuisse tradat Maffæus, 3. 6. 41. Lusitanorum navigationes ad Indiam Orientalem Isarie vaticinio prænuuntiatæ videntur, 1. 15. 21. Lusitanorum gloria, & triumphus ob detectam, & subjugatam Indiam Orientalem carminibus veterum simis celebratur, 1. 3. 62.

Machabæi. *Machabæi* qualiter petierint auxilium à Romanis, 3. 4. 30.

Machiabellus. *Machiabellus* impium dogma damnatur tradentis religionis curam Imperiorum incrementis officere, 1. 16. 89.

Macrobios. *Macrobii* elegans locus expenditur, 2. 1. 17.

Madera. *Madera* insulæ detectio, & magnitudo, 1. 3. 18.

Magallanus. *Magallanus* socii ad Molucas perveniunt, & diverso itinere in Hispaniam perveniunt, 1. 15. 38. Magallanica terra vastissima, & necdum satis detecta, 1. 6. 61. Magallanicum fretum quando, & quomodo detectum, 1. 5. 36. Magallanicum fretum quando, qualiter ex parte maris del Sur, lustraverit, & transierit Joan. Ladrillerus. Petr. Sarmientus, & Ferdin. Lamerus, 1. 8. 44. Magallanus quid fecerit in insula Zebu, & qualiter occisus cur de aperiendo freto traçaverit, 1. 6. 71. Magallanus aperuit fretum diu desideratum, quo uterque Oceanus adiri posset, 1. 8. 35.

Magi. *Magi* olim vocabantur Reges, id est sapientes, & quare, 2. 9. 33.

Magnates. *Magnates* non excusantur à restitutione damnorum, quæ famali inferunt eorum potentia confisi, 3. 6. 81.

Magnes. *Magnes* lapis fortuito repertus, 1. 12. 204. Magnes cui semper Septentrionem requirit remissivè, 1. 11. 81. Magnetis proprietates mirandæ, & unde ei nomen remissivè, ibid. 80. Magnetis usum sunt qui veteribus tribuant, 1. 12. 31. & 44. Magnetis novum, & mirum experimentum, 1. 9. 82. Magnetica acus, & ejus præcisæ necessitas, ad navigationes per altum inendas, ibid. 73. Magnetica acu multi etiam utuntur in terrestribus itineribus, & de montibus magneticis, qui attrahunt ad se navigia, quibus ferunt inest, 1. 11. 83. Magnetica acus usum veteribus omnino fuisse ignoratum probatur, 1. 12. 42. Magnetica acus inventum extollitur, & quod pris- cis ignoratum fuit, 1. 11. 77. Magnetica acus nullum extat nomen apud antiquos, 1. 12. 45. Magnetica acus inventor quis, & de ejus commo- dis, & usibus remissivè ad plures Auctores, 1. 11. 79. Magnetica pixidi Novi Orbis detectio debetur, 1. 12. 43.

Magnus. *Magnus* in magnis occupari decet, 2. 1. 45.

Maquei. *Maquei* arbor Novi Orbis ad innumera deservit, 1. 7. 23.

Mahometani. *Mahometani* quando primum ad Indiam Orientalem accesserint, 1. 3. 3. *Majestas.* *Majestatis* læsæ tenentur, qui sine licentia Principis bellum movent, & etiam in nostros, & alienos grassantur, & iterum, 3. 7. 90. ibid. 79.

Majoratus. *Majoratus* institutio dubia ex consuetudine, & modo succedendi in eo recipit interpretationem, 3. 1. 24. Majoratus possessor, qui rem ejus alienavit, de consilio sapientis excusatur, & an alienatio valeat, 3. 2. 33.

Majorer. *Majorum* actus, & mores pro lege accipiuntur, 2. 24. 69.

Majus. *Majus* nihil accidit à mundi constitutione, quàm No- vi Orbis detectio ex sententia Fr. Luis Legionen- sis, 1. 16. 39.

Malabaricum. *Malabaricum* bellum cum Calecuti Regulo cur ceep- tum, 1. 3. 33.

Malaca. *Malaca* urbs, & ejus expugnatio, ibid. 37.

Mala fides. *Mala fides* superveniens post præscriptionem legitime completam non nocet, 3. 2. 53.

Malus. *Mala* non sunt faciendæ, quamvis inde eveniant bona, 2. 8. 127. Mali sunt prohibendi à malo, & cogendi ad bonum, 2. 13. 44. Malorum interventio, bonis aliorum operibus nocere non debet, 3. 6. 100. Malos qui punit, & percutit in eo quod mali sunt, Deo gratissimus est, 2. 16. 28. Malum cum sine punitione perseverat, augetur, 2. 15. 54.

Maluca. *Malutarum*, sive Molucarum insularum descriptio, & qualiter ad Castellæ terminos pertineant, 1. 6. 63.

Mancipium. *Mancipia* quæ ex India Orientali adducuntur, quan- do verè servire debeant, 3. 7. 111. & 116.

Mandans. *Mandans*, vel permittens delictum fieri, illud face- re videtur, etiam si mandatarius excedat, 3. 6. 77. Mandatum qui habet ad quacumque necessaria, ad utilia etiam habere videtur, 3. 1. 35. Mandati fines, aut limites non videtur excedere, qui ea facit, quæ dominus faceret, si presens esset, 2. 24. 57.

Manilius. *Manilius* Poëtæ elegantissima carmina de Imperiorum mutatione, 2. 2. 15. Manilis locus elegans de Orbis rotunditate, 1. 11. 17.

Manumissio. *Manumissionis* alape, & injuria fœlices vocantur à Claudio, 2. 7. 71.

Marcus. *Marcus* locus exponitur, cap. ult. & quando ille suam Evangelicam historiam scripserit, 1. 14. 15. Marcus Antonius Imper. qualiter consilia peteret, & admitteret ex Julio Capitolino, 3. 2. 16. Marcus Paulus Venetus totum penè orbem lastravit, 1. 3. 2. *Mare.* *Mare* ad Polum Antarcticum maxime diffunditur, sed terra tamen magna spatia relinquit, contra opinio- nem antiquorum Philosophorum, 1. 8. 16. Mare non fecit Deus ad navigandum, secundum sen- tentiam D. Ambrosii, 1. 16. 19. Mare in universum multo plus occupat hujus Globi inferioris, quàm terra, 1. 8. 18. Mare Septentrionale navigare non ita mirum, ac Ocea- num Occidentale, 2. 12. 93. Mare cur periculum plenum fecerit Deus, 1. 16. 20. Mare ultra Groenlandiam unius diei cursu fertur in- navigabile, 1. 12. 94. Mare dicitur Tharsis, quasi egenum, & ejectum, 1. 8. 6. Mare unum si alii pronum sit, & interjacentis terre impedimentum auferatur, in illud influet, ibid. 69. Mare nihil bonum producit secundum Palat. & Ho- mer. & dicitur quasi amarum, & ab Ægyptiis per- nicies vocatur, ibid. 5. Mare, & aqua maris Regem, & Regis opes sig- nificant, ibid. 43. Mare liberum titulus est ejusdem libri ad hereticis editi contra jura acquisitionis, & retentionis In- diarum, 2. 1. 48. Mare Pamphylum portentoso naturæ miraculo recess- sisse, & siccum inter præbuisse dicitur, Alexand. Magn. contra Persas exercitum ducenti, 2. 4. 33. Mare utrum consumerari debeat inter bona, vel in- ter mala, 1. 8. 4. Mare del Sur, sive Australe dicitur etiam mare Pa- cificum, & quare, 1. 8. 29. Mare del Sur cur adeo tranquillum sit, & de maris fluxibus, & refluxibus, & eorum causis remissivè, ibid. 30. Mare Gramineum repetit Columbus in prima naviga- tione, & an id manserit ex reliquiis Atlanticæ, 1. 4. 27. Mare etiam in prono ultra litus non potest excurrere, 1. 8. 64. Mare universum non solum navigabile, sed de facto etiam antiquitus navigatum, 1. 12. 26. Mare an sit inferius, vel depressius terra: remissi- vè, 1. 8. 67. Mare nullis aquis augetur, etiam si aliud mare in illud influat, ibid. 66. Mare del Sur, nostrorum primus detexit & conspexit Balboa, & iter ad illud aperuit, 1. 5. 28. Mare diversas appellationes habet pro varietate pro- vinciarum, quas alluit, sed unum tamen est, 1. 8. 31. & 38. Mare Mediterraneum cur ita dicatur, & cur etiam mag- num vocetur: cur Oceanus major & revera mag- nus, imò & maximus sit, ibid. 33. Mare venit sub nomine territorii, 1. 8. 37. Mare sæpè sumit nomen à Terris finitimis, & oportet in eo delicta cohibere, ibid. 38. Mare & maris litora hodie ex communi totius orbis usu in dominio & jure Principum esse videntur, 3. 3. 59. Maria omnia innavigabilia olim Atlantica dicebantur, 1. 11. 68. Maria ferè omnia navigabilia sunt, 1. 8. 10. Maria omnia inter se mutuo perforata sunt, & cum Oceano variis modis communicantur, & quid in Hyrcano, Caspio, Mediterraneo, & Rubro, 1. 8. 32. Mari ille imperare videtur, qui in continenti proxima imperium habet, 2. 6. 22. & 3. 35.

Index Rerum,

Maris plurima bona, & comoda recensentur, 1. 8. 8. Maris, vel alterius loci publici possessioni longo tempore praecripta qui insisit, alterum eodem iure uti prohibet, 3. 3. 67. Maris mentio in Scriptura sacra ponitur pro loco pleno thesauris, & inter benedictiones habitare loca maritima, & commercii opportuna, 1. 8. 14. Maris & litorum, usus, & navigatio cuilibet communis & libera esse videtur, 2. 25. 39. & 3. 3. 57. Maris, ut terra jus, cum prohibitione navigationis exterorum per Pontificem nostris Regibus concedi potuit, 3. 3. 31. Maris, & litorum proprietates, licet in universam a nemine occupari, vel acquiri possit, eorum tamen protectio pertinet ad Principes quorum territoriis adjacent, ibid. 35. Maris varios sinus vel tractus proprio iure sibi privatim vendicant plures Principes & Resp. liberae, qui referuntur, ibid. 36. Maris iurisdicatio etiam ad loca remota extendatur, ibid. 41. Maris sicut & aridae confines assignari possunt, & an propriis pertinentiae vocentur, ibid. 42. Maris dominium non pertinet ad Imperatorem ridiculam est, secundum Alciat, ibid. 38. Maris imperium in Romanis agnoscit Virg. Claud. & alii, ibid. 51. Maris primum dominium Minoem facit Strabo, & Diodorus Neptanum, & quare, ibid. 54. Maria, 2. 2. 1. Mariae cur unguento unxit pedes Domini, 1. 14. 20. Beatissima Virgo Maria Hispanis saepe in Novo Orbe praesentibus opem tulit, & praesertim cum Mexici obsessi essent, 2. 4. 51. Beatissimae Virginis Mariae imago, & devotio plurimum miracula in Novo Orbe fecit, 2. 5. 32. Marinus, 2. 2. 1. Marinae augmentum de numismate Augusti Caesaris in mineralibus Novi Orbis reperto, & multis exploratur, & qualiter ibi esse poterit, 1. 42. 99. Marius, 2. 2. 1. Marius filias suas diis Averruncanis immolavit, 2. 14. 84. Maria, 2. 2. 1. Martia augmentum de numismate Augusti Caesaris in mineralibus Novi Orbis reperto, & multis exploratur, & qualiter ibi esse poterit, 1. 42. 99. Martia, 2. 2. 1. Martialis epigram. 34. lib. 14. cui titulus; Falsi ex ente, explicatur, 2. 8. 84. Martialis epigram. de Ceruleis Britannis agens, exponitur, ibid. 112. Martinus, 2. 2. 1. Martinus V. Nicolaus V. & Calistus III. & alii Romani Pontific. Lusitaniae Regibus, ut regna infidelium debellare, & occupare possent, concesserunt, 2. 24. 28. B. Fr. Martinus Valentia Franciscanus, & socii innumerabiles Indos converterunt & baptizarunt, 2. 4. 22.

Marquardus.

Marquardus de Susanis specialiter egit de iuribus acquisitionis Novi Orbis, 2. 13. 32. Marquardus de Susanis plenam comminationem Indiarum nostris Regibus tribuit, 3. 1. 19. Marquardus haeresim sapere inquit Alex. VI. donationi contradicere, 2. 23. 66. Martyr, 2. 2. 1. Martyres plures fuisse in Novo Orbe probatur, 2. 5. 48. Martyrum confessio, & passio est unum ex signis verae Fidei, & Ecclesiae Dei, ibid. 46. Martyrum sanguis, & Sanctorum patientia & afflictiones Ecclesiae Dei semina fuerunt, 2. 17. 53.

Mascula.

Masculae Veneris usus apud omnes ferè Indos frequentatur, 2. 12. 28. Mathathias idololatram interfecit, 2. 13. 30. Mathathias, 2. 13. 30. Mathaei verba cap. 17. Ergo liberi sunt filii, explicatur, 3. 7. 43. Mathaei verba cap. 10. Neque audierit sermones vestros, qualiter exponuntur, 2. 20. 21. D. Mathaei locus cap. 24. vers. 14. exponitur, & illustratur, 2. 14. 69. D. Mathaei cap. 24. A quatuor ventis colliget eos, exponitur cum D. August. & Palacios, 1. 15. 17. B. Pat. Mattheus Riccius vestem ornatorem sumpsit, cum inter Sinas praedicare voluit, 2. 18. 67.

Mater.

Mater si fidelis sit, & pater infidelis, sufficit consensus matris, ut filius etiam invito patre baptizari possit, 2. 17. 38. Matres non habent filios in potestate, ibid. 31. Matrimonium, 2. 2. 1. Matrimonia coacta difficiles exitus generare solent, 2. 17. 72. Matrimonium inter Catholicam, & Haereticum qualiter, & quare prohibuitur sit, 3. 5. 14. & 16. Matrimonium, quod fieri tractabatur inter Serenissimam Mariam, Hispaniae Infantem, & Carolum Regis Angliae filium, quibus rationibus dilatatum fuerit, 3. 5. 13.

Maurus.

Mauri, sive Morisci ultimò ab Hispania per Philippum III. expulsi, quot fuerint, & historia huius expulsionis, remissive, 2. 19. 93.

Media.

Media omnia licita excogitare, & exanti oportet, per quae Barbari facilius ad Fidem deveniant, 2. 18. 63. Media, regio Asiae, & eius Geographia, 1. 1. 40. Media in sacra Pagina quas nationes comprehendat, ibid. 49. Media sunt populi Thraciae in finibus Europae, ibid. 41. Medi etiam à Parthis victi ipsi nomen dederunt, ibid. 57. Medorum Imperium Abdae Babylonii & Artabani tempore latissimum fuit, ibid. 57. Medorum nomine non tam illorum provincia, quam Imperium denotatur, ibid. 56.

Mecenates.

Mecenatis notabile consilium ad Augustum Caesarem circ.

Sententiarum, &c.

circa religionem extendendam, & peregrinarum religionum sectatores debellandos, 2. 16. 73.

Melchior.

D. Melchior de Valentia citatur & laudatur, 2. 6. 23.

Meletides.

Meletides toto ingenii captu vix ad quinque namerare potuit, 2. 8. 100.

Memoria.

Memoria eorum, qui pro Republica praclarum aliquid facinus gesserunt, semper commendare debet, & quare, 1. 5. 3.

Mendacium.

Mendacium, quantumvis leve, dicere non licet pro totius mundi conservatione, 2. 14. 15.

Mens.

Menti humanae totius animi regnum à natura tribuitur, 2. 9. 44. Mentis infirmitas semper in iure sublevarur, ibid. 43.

Mentis languor.

Mentis languor damnus in bonis solet afferre, ibidem 45.

Mercator.

Mercatores extranei, & peregrini bene possunt ingressu, & commercio nostrarum provinciarum prohiberi, 2. 25. 67.

Meridies.

Meridies, sive Meridionalis mundi plaga quae, & cur ita dicta, 1. 1. 19. Meridionales omnes gentes timidae sunt, Septentrionales verò animosiores, & robustiores, 2. 4. 64.

Metalum.

Metalum, & lapidibus pretiosis abundat Novus Orbis, 1. 7. 38.

Mexicana.

Mexicani homines nimis albos servabant, & mirabantur, 1. 10. 41. Mexicani literarum loco picturis utebantur, 2. 8. 96. Mexicani quatuor seculis ante adventum Hispanorum, illius vaticinium habuerunt, & à majoribus in posterum derivarunt, 2. 2. 59. Mexicanae urbis, & regionis descriptio, & laudes, & Cancellaria, & Metropolis, 1. 6. 32. Mexici praedixit adventum, & dominationem Hispanorum, quidam captivus, qui de more sacrificabatur, 2. 2. 52. Mexicani ante adventum Hispanorum homines armatos, flexiles voces, cometes, igneos globos, & alia ostenta apparuisse, ibid. 53. Mexici urbis nomen, unde mutuatum, 1. 13. 54. Mexici duo idolorum millia colebantur, 2. 12. 104. Mexici plerumque mille homines singulis diebus immolabantur, & aliquando quinque mille, & quot annis plusquam septuaginta millia, 2. 12. 56. Mexicum urbs, dicta fuit antea Tenuchtilan, & utriusque nominis etymologia, 1. 6. 33.

Michaël.

Michaël Salon numquam dixit, Reges nostros Novum Orbem tyrannicè possidere, 2. 23. 9. B. Fr. Michaël Benavides, Archiepiscopus de Manila, qualiter doleat de modo conversionis Indorum, 2. 17. 77. Michaëlis Hospitalis elegantia carmina de damno bellorum adducuntur, 3. 6. 47.

Migratio.

Migrationes, & Coloniae variarum nationum, & Auctores plurimi, qui de illis scribunt, 1. 10. 20.

Miles.

Miles, qui miraculum fecit, postea furca damnatus fuit, 2. 5. 25. Milites Hispani in Indis aliquando iustis ex causis in Barbaros saevierunt, 3. 6. 56. Milites, si aliquid damnus populatibus faciunt, magister militum illud rescire debet, 3. 6. 88. Milites vix pie esse possunt, ibid. 43. Milites voluntarios vult Deus, 2. 17. 16. Milites Hispani, quibus rationibus suam adversus Indos saevitiam excusare solebant, 3. 6. 60. Milites Hispani duodecim in insula Hispaniola fugerunt duo millia incolarum, 2. 4. 45. Milites 13, qui cum Pizarro manserant in insula Gorgonia, privilegiis honestantur, 1. 5. 44. Militaris disciplina à Romanis maxime observabatur, 3. 6. 49. Militari usu, etiam capti in iusto bello ut servi detinentur, 3. 7. 16.

Minister.

Ministri Dei esse solent, etiam qui mali sunt, 3. 6. 101. Ministri si idonei fuerint, etiam hodie Apostolico more praedicando, multum inter barbaras nationes proficiunt, 2. 19. 20.

Miraculum.

Miracula ostendunt favorem, inclinationem, & vocationem Divinam, cum Lipsio, 2. 5. 1. Miracula plura, & specialia Novi Orbis congeruntur, & ostenditur idem in ejus conversione contigisse, quod in primitiva Ecclesia, ibid. 3. Miracula non defuerunt hoc seculo praedicantibus inter Indos, 2. 19. 29. Miracula vera, & proficia nunquam fiunt ab Haereticis, Magis, & Diabolis, neque sicut ab Anti-Christo, sed quaedam tantum illusiones, & praestigia, 2. 3. 55. Miracula plurima, quae olim praecesserunt in fidei praedicatione, efficiunt, ut hodie plura passim fieri, necesse non sit, 2. 3. 56. Miracula ut plurimum Deus per viros bonos, & sanctos operatur, 2. 3. 49. Miracula rara esse debent, & cur in Novi Orbis conversione paucis intervenerunt, ibid. 47. Miracula aliquando fiunt à malis, & flagitiosis hominibus, & quare, 2. 3. 54. Miracula plura operata in Novo Orbe per viros omnium Ordinum Religiosos remissive, & Auctores qui de illis scribunt, 2. 3. 45. Miracula in Novi Orbis conversione Deum omnisimè, credibile non est, cum illis semper egeant tyrones in fide, 2. 4. 11. Miracula, & auxilia caelestia in bellis nulli magis frequentia fuerunt, quam in expeditionibus Hispanorum ad Novum Orbem, ibid. 43. Miracula nulla vel paucata in detectione, acquisitione, & conversione Novi Orbis intervenisse, Victoria, & alii putarunt, 2. 3. 33. Miracula multa, & maxima in detectione, conversione, & acquisitione Orbis Novi intervenisse, late probatur contra Victoriam & alios, 2. 4. 15. Miracula Divina facile ad exemplum humanarum actionum producenda non sunt, 2. 6. 8. Miracula aperta, & repetita Ecclesiae qui negat, majus ipse miraculum fecisse dicitur, ex August. & aliis, 2. 4. 16. Miracula tot, ac tanta cur Deus infans nascens Ecclesiae patriverit, ex August. & Gregor. 2. 4. 3. Miracula si deficiant raro praedicantibus creditur, ibid. 4. Mira-

Index Rerum,

Miracula multa, & magna semper Deus edidit conversione novarum provinciarum, & exempla Angliae, Flandriae, Hollandiae, & aliarum, ibid. 6. Miraculi instar videri debent pravae dispositiones, quibus Deus ordinavit detectionem Novi Orbis, ibid. 28. Miraculum quod Mechoacani accidit Indo cuidam, confessionem paranti, 2. 8. 43. Miraculum cuiusdam Apostoli, qui olim apud Peruanos praedicasse dicitur, 1. 14. 58. Miraculum illud magnum exsiccationis maris Rubri multa naturalia habuit, 2. 3. 68. Miraculum ingens, & notabile, quod initio detectionis regni Peruani contigisse narratur, 2. 4. 55. Miraculosa historia foeminae cuiusdam Indiae, quae Baptismum suscipere usque ad mortis articulum recusaverat, 2. 5. 38. Miraculosae quae à Deo facta sunt, in exemplum, vel consequentiam adduci non debent, 2. 19. 60. Miser, & pauperes semper potentiorum injuriis, & spoliis subjacent, ex Juvenali, 3. 6. 53. Missio. Missiones, & inspirationes, quae non confirmantur, testimonio scripturarum, vel miraculorum, non sunt securae, 2. 3. 35. Misteca. Misteca in regione reperitur notabile praesagium adventus, & dominationis Hispanorum à daemonebus editum, 2. 2. 61. Mizraim filii deformes, 1. 10. 49. Moleuca. Moleuca insulae à Lusitanis, & Castellanis praetendebantur, & quare, 2. 6. 72. Moleuca insulae quales, & quando repertae, 1. 3. 41. Monarchia. Monarchia Romanorum, & aliae, quae in Orbe maxime fuerunt, per tyrannidem partae sunt, 2. 6. 44. Monarchia quilibet constat ex Divino cultu, sapientia Theologica, & potentia seculari, 3. 1. 29. Monarchiam Siculam in temporalibus, & spiritualibus qui asserant, 3. 1. 74. Monarchicum Imperium omnium optimum & convenientissimum semper est judicatum, 2. 23. 112. Monitio. Monitio canonica praecedens justificat excommunicationem sequentem, 2. 16. 8. Monitio, & suasio blanda punitionem praecedere debet, 2. 16. 6. Monstra. Monstra omnia hominum rationalium reformatis corporibus resurrectura sunt, 2. 8. 5. Monstra plura, humanam effigiem referentia, reperta sunt, tum terrestria, tum marina, & aerea, & qui de eis agunt, 2. 7. 21. Mons. Montes ignivomi plures reperuntur in Novo Orbe, Aetna, & Vesuvio mirabiliores, 1. 7. 55. Mors. Mors quomodolibet contingens, mala dici non potest, si eam bona vita praecessit, 1. 7. 50. Morti, senectuti, & paupertati Lacedaemonii sacrificabant, 2. 14. 104. Motezuma. Motezuma simul centum quinquaginta uxores à se gravidas habuit, 2. 12. 25.

Motezuma Monarcha Imperii Mexicani plura habuit oracula, & ostenta suae calamitatis, & adventus, & dominationis Hispanorum, 2. 2. 54. 55. 59. & seqq. Moyses. Moyses bella gessit contra Amorrhæos ob denegationem transitus ad terram promissionis, secum dùm D. August. & alios, 2. 20. 51. Moysi cur denegatum in terram promissionis ingredi, & cur ejus sepulchrum occultum esse Deus voluerit, 2. 12. 123. Moysis factum, Ægyptium propria auctoritate Occidentis qualiter à peccato excusetur, 2. 3. 14. Moysis factus, Ægyptum propria auctoritate Occidentis, qui injuste Judæum vexabat, qualiter excusetur, 2. 13. 19. Moysis bella contra Amorrhæos, & alios ex sola Divina voluntatis observatione excusant August. Abulens. & alii, quorum loca expenduntur, 2. 2. 27. Multa. Multa facta tenent, quae ab initio fieri prohibentur, 2. 17. 41. Multitudo. Multitudo ministrorum onerosa potius, quam utilis esse solet, 2. 25. 58. Multitudo ubi est, ibi & confusio, ibid. 51. Mundus. Mundi aeterna lex est, ut omnia in eo morti, & mutationi sint subiecta, 2. 2. 19. Mundi nomen contractum ad inferiora elementa dividitur communiter in tres partes, Europam nempe, Asiam, & Africam, 1. 1. 23. Mundi climata, sive plagae quae, & quot, ibid. 15. Mundi appellatio generaliter sumpta quid contineat, ibid. 10. Mundos plures esse, qui affirmant, graviter errant, 1. 12. 75. Mundus muliebris quid significet, 1. 1. 14. Mundus Graecè dicitur *κίβητις*, quod significat ornamentum, ibid. 12. Mundum ex una tantum parte caelum, & terram habere multi ex antiquis cum Epicuro opinabantur, alii cum Stoicis, & Peripateticis contrarium sentiebant, 1. 11. 9. & 11. Mundus puncti rationem obtinet, 1. 6. 1. Mundus an dicatur à movendo, vel à munditie, 1. 1. 10. Mundus quodammodo videtur auctus post Novi Orbis detectionem, licet multa detegenda supersint, 1. 6. 3. Mundus à Deo ex nihilo, sed pulcherrimus conditus, 1. 1. 9. Munera. Munera maxima, & clarissima naturae fortuito saepe reperta sunt, & aliqua exempla, 1. 12. 18. Muri. Mures in Ægypto qualiter generentur, 1. 9. 39. Mures, & locustae Peruanis nunquam visae, in adventu Hispanorum eos prodigiosè infestaverunt, 2. 2. 66. Muri. Muri, quò Sinæ provincias suas à Tartaris dividunt, & tuerentur, maxima, & penè incredibilis fabrica, 1. 8. 79. N. Nabuchodonosor. Nabuchodonosor, Irantyrus, & Cyrus ad Indiam Orientalem non pervenerunt, 1. 3. 9. Nabuchodonosoris historia duo tempora Ecclesie designat, secundum D. August. 2. 16. 85. Na-

Sententiarum, &c.

Nabuchodonosoris, & Cyri, quamvis infidelium, imperium in sacris literis probari videtur, 2. 10. 63. Nabuchodonosoris, Cyri, & aliorum tyrannorum imperium injustum fuit, & cur à Deo permissum, 2. 11. 12. Natio. Natio nulla ita hebes, & barbara est, cui permitti possit, ut Deum saltem generaliter non agnoscat, & reveretur, 2. 13. 75. Natio nulla est, ex qua aliqui non sint praedestinati, 2. 19. 15. Nationem caelo, & solo felicem sortiri, gloriosum est, 2. 8. 14. Nationes plures corpora ad effectus varios pingunt, aut tingunt, ibid. 110. Nationes plures ab Imperio Romano liberatae tam de jure, quam de facto extitisse, verus est, 2. 21. 44. Nationes omnes multa quotidie peccata propter avaritiam committunt, praesertim in expeditionibus militaribus, 3. 6. 62. Nationes aliquae remissive referuntur, quae hospites, & peregrinos admittere prohibent, 2. 20. 50. Nationes quaedam natura imberbes, 2. 8. 116. Nationes aliae aliis semper barbarae visae sunt, ibid. 24. Nationes diversae aliae aliis oppositae sunt, 2. 25. 56. Nationes plures barbarae etiam hodie reperuntur, quarum comparatione paucae sunt, quae politice vivunt, 2. 8. 22. Natura. Natura varias quotidie formas edere conatur, 2. 7. 20. Natura, & ratio hominis, quae est fundamentum dominii, etiam in peccatoribus reperitur, 2. 10. 59. Naturale est, magis nova, quam magna mirari, 2. 8. 94. Naturalis ratio non patitur, alterum cum alterius iactura locupletari, ibid. 126. Navarra. Navarra regnum tum aliis causis, tum ratione transitus denegati, justè à Ferdinando Rege Catholico captum fuit, 2. 20. 63. Navarra regnum Julius II. Joanni ut schismatico ademit, & Regibus Catholicis occupandum concessit, 2. 22. 57. Navarrensis regni restitutionem quo argumento excuset Navarrus, 3. 5. 28. Doct. Navarrus testatur, se nunquam scripsisse contra justam obtentionem regni Navarrae, 2. 20. 66. Naufragium. Naufragium horrendum, & miserandum, quod Indica classis circa Habanam passa est quinta die Septembr. ann. 1622. 1. 7. 52. Navigare. Navigandi peritia veterum cum nostra comparari nequit, 1. 12. 33. 78. & 83. Navigantes insanire, aut mori cupere, aut mendicos esse, aliqui dixerunt, 1. 16. 17. Navigantes nullo, aut procelloso tempore syderum observatione se juvare non poterant, 1. 11. 75. Navigatio, & navis apud Oneirocriticos bona portendit, 1. 8. 12. Navigatio quem olim progressum habuerit, cum Claudiano, 1. 12. 30. Navigatio maris Indici justè à nostris Regibus prohiberi potest aliis nationibus, 3. 3. 70. Navigationis in detestationem plura, remissive, 1. 16. 18. Navigationis, & commercii navalis utilitas expenditur, 1. 8. 9. Navigationes aliquam peritiam, & certitudinem ex syderum observatione Phoenices nacti fuerunt, 1. 11. 74. Navigationes, & peregrinationes Hispanorum in Novo Orbe admiratione dignissime sunt, 1. 16. 10. Navigationes, & navigantes, ac peregrinantes multis nationibus exosi, ibid. 12. Tom. I. de Indiar. Jure.

Navigaciones antiquorum longissimae, remissive, 1. 9. 45. Navigaciones in Novum Orbem reperuntur, 1. 5. 26. Navigaciones mirandae Batavorum per mare glaciale, remissive, 1. 12. 95. Navigaciones tantum litorales priscos exercuisse, qui affirmant, ibid. 36. 37. 38. & 40. Navigaciones sine remis veteres nunquam exercebant, ibid. 39. Navigaciones per altum antiquitus in usu fuisse, quidam tradunt, & earum exempla, ibid. 25. & seqq. Navigaciones per altum olim incognitae erant, 1. 11. 69. Navigaciones admirandae fortuito factae, 1. 5. 8. Navigaciones per altum rarae olim, & portenti loco habitae, 1. 12. 34. Navigationum usus utilissimus, 1. 16. 31. Navigaciones longissimae aliquorum ad Polium Antarticum, 1. 6. 8. Navigationum priorum ad Novum Orbem audacia, & pericula carminibus exprimuntur, 1. 16. 33. Navis. Navis ex India vi ventorum in Germaniae portum delata, 1. 5. 12. Navis Victoriae laudes, & memoria, ibid. 42. Navium, & navigationis inventio, & usus à Noë temporibus initium accepit, 3. 3. 55. & 70. Navium forma, Astrolabium, & alia nautica instrumenta, quibus hodie utimur, ab antiquis ignorabantur, 1. 11. 72. Navis Papyracea quae, & ubi, 1. 15. 26. Navis in altissimis montibus, & longè à mari positae aliquando repertae sunt, 1. 12. 107. Navis Commendatoris Loaysae, & Episcopi Piacentini post Magallanum, fretum ab eo inventum transierunt, 1. 8. 36. Navis qui duces perforaverint, aut incenderint, & qui equos, aut scalas ademerint, ut milites animosius pugnent, 1. 5. 31. Navigia & merces extraneorum, quae in mari, vel portibus Novi Orbis reperuntur, apprehendi, & confiscari jubentur, 2. 25. 80. Nauta. Nauta ille, qui dicitur, Colombo notitiam Orbis Novi praevidis, ab Angelis delatus esse, ab aliquibus perhibetur, 2. 3. 29. Nautarum, & maritimum hominum fera & improba natura est, & quare, 3. 3. 39. Nebula. Nebulae planorum regni Peru, quas vocant *Garbas*, ad plura utiles sunt, 1. 7. 44. Nebulosa provincia in regno Georgiorum, & ejus mirabilis historia, 1. 1. 72. Necessitas. Necessitate in extrema existenti quilibet tenetur opera ferre, 2. 13. 81. Nephelus. Nephelus Rex Ægypti fossam ex Nilo ad Rubrum mare fodere cepit, in cuius opere 100000 Ægyptiorum perierunt, 1. 8. 56. Negligere. Negligitur, quod communiter possidetur, 2. 17. 59. Negotium. Negotia pluribus commissa segnius expediuntur, ibid. 57. Nemo. Nemo potest venire ad fidem, nisi Deus traxerit eum, Joan. 6. 28. Neptunus. Neptunum ob classem, quam per mare instituit, maris dominum antiquitas fabulatur, 3. 3. 54. Ne-

Index Rerum,

Nero. Nero irrisus fuit, quod Isthmum Peloponesi perfodere voluit, 1. 8. 53. Nicanor. Nicanor Rex Syriae numquam perficere potuit fossam, quam ex Caspio mari ad Euxinum ducere destinavit, ibid. 51. Nicaragua. Nicaraguae provinciae descriptio, 1. 6. 25. Nicolaus. Nicolaus de Lyra, & alii inter justas belli causas idolatriae punitionem ponunt, 2. 13. 28. Nicolaus de Ovando summè injungitur à Regibus Catholicis cura conversionis, & bonae tractationis Indorum, 3. 6. 29. Nilus. Nili origo nosci non potest ob aestum Torridae Zone cum Lucano, 1. 11. 37. Nili origo, & incrementum his ultimis temporibus à Lusitanis detecta, 1. 12. 23. Nili originis cognitio à veteribus frustra tentata, & impossibilis reputata, ibid. 24. Nobilitas. Nobiles, qui in suo famulatu, vel satellitio habent homines sceleratos, ex deliciis eorum tenentur, 3. 6. 87. Noë. Noë, velut mundi haeres à Deo constitutus, qualiter orbem inter filios divisit, 1. 9. 12. Noë à veteribus sub Jani nomine colebatur, & quare etiam Consuvius, & Chaos mundi diceretur, ibid. 11. Noë posteri brevi tempore nimis aucti, & sparsi sunt, 1. 10. 10. Noë plus decem annis per Mediterraneum navigavit, posterorum suorum familiae, seu Colonias invisens, ibid. 12. Noë posteri solum tres antiquas Orbis partes divisisse, & habitasse leguntur, 1. 9. 14. Noë post diluvium constitutus fuit à Deo veluti parens ceterorum hominum, & qualiter illis provincias diviserit, ibid. 8. Nomen. Nomina qualiter provinciis novè detectis, aut subactis imponi soleant, 1. 13. 53. Nomina locorum, & provinciarum facile inverti, & mutari solent, ibid. 9. Nomina suarum urbium, & provinciarum solent duces ad extraneas à se detectas transferre, 1. 6. 30. Nominum similitudo, aut affinitas ad alicujus rei identitatem probandam fallacissima est, 1. 13. 44. Nortus. Nortè est nomen Belgicum, & significat Septentrionem, 1. 8. 26. Nova. Nova quaeque & repente conspecta, quamvis pusilla sint, communiter admirationem incutiunt, & de caelo missa creduntur cum Senecæ & Tertuliani, 2. 8. 93. Nova Francia, quae jam olim in usu fuerunt, 1. 6. 21. Nova multa videri, quae jam olim in usu fuerunt, 1. 12. 6. Novarum rerum studium, & experimentum laudatur, 1. 16. 21. Nova Hispaniae Indi magna ex parte duabus pestibus absumpti sunt, 3. 6. 65. Nova Hispaniae provinciae descriptio, & cur ita dicta, 1. 6. 29. Novaë terre, & insulae repertae sunt in Oceano Septentrionali, 1. 12. 97. Novaë Galliae, Mechoacanæ, & Tlascalae

provinciae describuntur, & Cancellariam habent, 1. 6. 31. Novella. Novellæ Theodosi & Valentini notabilia verba expenduntur, 2. 16. 61. Novus. Novi Orbis temperies, & amoenitas describitur, & comparatur Tempe, aut campis Elisii secundum Acostram, 1. 7. 11. Novi Orbis scientiam habuisse qui & Antipodum, 1. 12. 73. Et respondentur, ibid. 70. Novi Orbis incolae eosdem esse, ac Hyperboreos tradit Goropius, ibid. 51. Sed rejicitur, ibid. 60. Novi Orbis feracitas, & ubertas praefertur Asiae, & Indiae Orientali secundum Majolam, 1. 7. 30. Novi Orbis excellentias cur Auctor notare voluerit, ibid. 2. Novi Orbis provinciae, ut plurimum amenissimae, & temperatissimae sunt, ibid. 3. Novi Orbis arbores toto anno frondent, & virent, ibid. 29. Novi Orbis ingens, & quæstusos detectio ex parvis initis processit, 1. 5. 16. Novi Orbis regiones, & provinciae non erant vacuae, & desertæ quando ab Hispanis detectæ sunt, 2. 6. 63. Novi Orbis conversio, per Hispanos facta, verè, & propriè annuntiata videri potest per Isa. cap. 18. ut affirmant plures, quamvis aliqui refragentur, 1. 15. 23. Novi Orbis acquisitionis, & retentionis tituli à præstantissimis Hispaniæ I. C. tractari debuissent, 2. 1. 44. Novi Orbis mentionem, & notitiam in sacris Literis reperiri aliqui tradunt, 1. 13. 1. Novi Orbis inventio, & conversio adumbrari debuit à Prophetis, cum fuerit res ita notabilis, & ad progressum Evangelicæ historiae maximè pertinens, 1. 15. 4. Novi Orbis plures regiones titulo justè belli Hispanorum Regum effectæ sunt, 2. 6. 28. Novi Orbis acquisitionem Divina providentia per Hispaniæ Reges factam agnoscit Benzoni, quoniam Indi aliter ad Evangelii doctrinam disponi non possent, 2. 16. 50. Novi Orbis ad Fidem Catholicam conversio fieri cepit, quando plures heretici ab ea discidebant, 1. 16. 79. Novi Orbis in acquisitione multa multi sanctè, & religiosè operati sunt, 3. 6. 99. Novi Orbis imperium, & conversionem Hispanis reservare, & concedere voluisse multis prodigiis, & ostentis prædictum fuit, 2. 2. 41. & 47. Novi Orbis detectionem, & acquisitionem divinitus fuisse operatam ex prævisis dispositionibus viri gravissimi conjecturatur, 2. 3. 26. Novus Orbis ferè in omnibus antiquum excellit, 1. 7. 14. Novus Orbis à multis insula esse dicitur, 1. 8. 21. Novus Orbis aliquando antiquis cognitus, & postea ignoratus, ac denuò à Columbo repertus, 1. 12. 5. Novus Orbis intra breve spatium terræ habet varia temperamenta, 1. 7. 41. Novus Orbis hodiè excellentior est, cum ultra proprios fructus, & animalia, quibus antea abundabat, reliqua ab Hispanis allata possideat, & uberimè reddat, 1. 7. 41. Novum Orbem agnovisse videtur Lucianus, Plutarchus, & Avitus, 1. 12. 64. & eis respondetur, ibid. 71. & 72. Novus Orbis: Vide alia verb. India, & verb. Orbis Novus, & America. Novi regni Granatensis descriptio, & Cancellaria, ac Metropolis, 1. 6. 40. Novum nihil est hodiè, quod antea non præcesserit, 1. 12. 4. 10. & 86. Novum nihil sub Sole proverbium, qualiter accipitur, ibid. 10.

Sententiarum, &c.

Nomen. Numen aliquod superius esse, à quo hæc inferiora regantur, nemo sanus negare potest, 2. 15. 30. O. Obrisum. Obrisum aurum potest deduci ex voce Græca, quæ sincerum, & purum significat, secundum Plinium, vel à colore obradiante, secundum Hieronem, & Isidorum, 1. 13. 37. Obrisum aurum secundum plures dicitur quasi Ophirizum, id est à regione Ophir deductum, ibid. 34. Obrusa. Obrusa vox Latinis significat probationem vel expurgationem auri, & inde dicitur obrizum, ibid. 38. Observantia. Observantia subsecuta habetur pro lege, & de viribus, & effectibus observantia, 2. 24. 84. Observantia declaratoria non requirit prescriptionem, nec plures actus, 2. 25. 88. Observantia interpretativa legum, aut privilegiorum magnam vim habet, 3. 1. 25. Observatum quod diu fuerit, censetur prius ita dispositum, & ordinatum fuisse, 2. 24. 86. Occasio. Occasio in tempore arrepta omnia ferè mundi Imperia peperit, 3. 4. 49. Occasione diligenter utendum Politici docent, & eam Aquilæ similem Nicephorus facit, ibid. 51. Occultator. Occultator alienæ laudis fari par est, 1. 5. 3. Occupatio. Occupationis primæ alicujus rei titulus omnibus aliis acquisitionis modis antiquior, & excellentior est secundum Aristoteli, Ciceronem, & alios, 2. 6. 14. Oceanus. Oceanus navigatio ultra fretum Herculeum olim minus periculosa, & quare, 1. 11. 67. Oceani utriusque commercia hodiè quæ via incurrent, 1. 8. 47. Oceani propria sedes est in Meridie, ibid. 20. Oceani etymologia, ibid. 1. Oceanum innavigabilem esse veteres crediderunt, & Iocæ Nazianzen. Orig. & Ciceronem, 1. 11. 47. & 81. Oceanus Atlanticus cur ita appelletur, 1. 4. 34. Oceanus Australis, sive del Norte, qualiter coëat cum Oceano Australi, sive del Sur, 1. 8. 34. Oceanus veteribus inaccessus post Columbi ad Novum Orbem navigationes miraculo quodam mitis, facilis, & navigabilis redditus esse videtur, 1. 4. 34. Oceanus Atlanticus cur ita appelletur, 1. 4. 34. Oceanus Australis, sive del Sur, quis, & unde dicatur, 1. 8. 27. Oceanus in sacra Pagina sumi solet pro fine totius Orbis, 1. 11. 53. Oceanus terram cingit, non terra Oceanum, 1. 8. 2. Oceanus terram omnem quasi insulam coronare, cingere, ambire, concludere, & circumfluere dicitur, ibid. 3. Oceanus Atlanticus multis sæculis innavigabilis iudicatus fuit, 1. 4. 26. Oceanus Atlanticus quis & unde dicatur, & quare etiam Borealis, & del Norte dicatur, 1. 8. 25. Oculus. Oculi dum spectant laesos, laeduntur & ipsi, ex Ovidio, 2. 19. 88. Tom. I. de Indiar. Jure.

Officium. Officia duo quando invicem conjunguntur, utrumque retinent jura sua, 2. 21. 11. Oliverus. Oliverus Vandemot Battavus variis fortunæ casibus, jactatus, post trajectum fretum Magallanicum, in Amsterdamum rediit, & etiam Guillelmus Schouten, 1. 8. 40. Olobera. Oloberæ vestes, id est olobericæ, in Rub. & in l. temperent, C. de vest. olob. quæ, & aliæ emendantur, 1. 13. 36. Omnis. Omne, quod non est ex Fide, peccatum esse qualiter accipitur, 2. 10. 30. Omnia suis conveniunt temporibus, 2. 11. 24. Omnibus quod nascitur, industria præmium est, 2. 6. 16. Omnipotentia. Omnipotentia Divina nihil occultum est aut inaccessum, 1. 14. 67. Opus. Opera plurima ingentia, & laboriosa hominum arte, & industria confecta remissive, 1. 8. 76. Opera Dei velle mutare, vel emendare piaculum est, ibid. 57. Operis hujus institutum proponitur, 1. 1. 1. Operis deformitas non attenditur, quando fuit recta intentio, & finis operantis, 3. 6. 96. Ophir. Ophira regio ubinam esset, variis opinionibus decertatur, quæ breviter referuntur, 1. 13. 27. Ophiram qui in Novo Orbe constituunt, levisimis conjecturis ducuntur, ibid. 43. Ophiram regionem qui in Novo Orbe constituunt, communiter à viris doctissimis reprobandur, ibid. 16. Ophir regio nullatenus pertinet ad Novum Orbem, ibid. 23. Ophir regio propriè pertinet ad Indias Orientales, ibid. 29. Ophir regio secundum Montanum, & alios est eadem cum Mexicana, & Peruana Novi Orbis, ibid. 4. Opinio. Opinio affirmativa, & negativa in articulo debellationis Indorum ob idolatriam, & vitia contra naturam, anceps, problematica est, 2. 15. 12. Opinio erronea aliquorum, qui Indos servos effici posse putant, plura damna generavit, 2. 3. 7. Opinio Josephi Acostæ, & Dominici Bañæ examiniatur, 2. 15. 20. Opinio antiqua, & generalis habetur pro veritate, 2. 46. Opinio communis Doctorum ab Ecclesia secunda, sufficit ad dandam jurisdictionem, licet falsa sit, ibid. 39. Opinio quæ magis favor Ecclesiae, & pie causæ, in dubio sequenda est, 2. 24. 38. Opinio, quæ absolute imperium, & dominium infidelium negat, magis vera, & Catholica appellatur à Doct. Martia, & aliis, 2. 10. 10. Opinio, quæ faret potestati clavium, prævaleret non favoribus, 2. 24. 39. Opiniones affirmativæ in proposita temporalis potestatis Romani Pontificis questione Auctor ut veriorum, & communiorem, amplectitur, 2. 23. 50. Opinionem aliquam probare non sufficit, nisi contrariis satisfactis, 1. 12. 1. Opinionum diversitas ubi adest, securè quis probabilior sequi potest, imò & probabilem, ut multi opinantur, 3. 2. 38. Opiniones ubi sunt variae, vel dubie, post factum potest quis sequi eam quæ sibi faver, 3. 1. 11. Op-

Index Rerum, 32

Oppidum. Oppidis ab ope mutua nomen inditum fuit, 2. 9. 41. Oraculum. Oracula plura perpenduntur, quae Christi Domini adventum, & Fidem gentibus annuntiassent videntur, 1. 14. 39. Oracula idolorum, quae gentibus Christi adventum annuntiant, ab eis intellecta non fuerunt, ibid. 83. Oracula aliqua recensentur, testantia, Christi adventu gentium idola obmutuisse, 2. 13. 38. Oratio. Oratio, quam Ecclesia pro infidelibus facit, arguit eos verum dominium non habere, 2. 11. 9. Orbis. Orbis Novus ubi antiquo conjungi, aut proximo esse creditur, 1. 10. 22. Orbis Novus supra Floridam creditur extendi ad Polum Arcticum usque ad Croelandiam, Lappiam, & Noruegam, ibid. 23. Orbis Novus ex parte Poli Antartici ultra fretum Magallani plures regiones nondum detectas habere creditur, ibid. 26. Orbis Novus per aliquam partem est antiquo conjunctus, aut vicinus, ibid. 2. Orbis Novus undique Oceano Atlantico, & Australi abluitur, & maritimis commoditatibus gaudet, 1. 8. 15. Orbis Novus à multis vocatur Indiae Occidentales, & quare, 1. 4. 51. Orbis Novus an antiquis ullo modo cognitus fuerit, 1. 11. 1. Orbis Novus dividitur communiter in duas peninsulas, tenni isthmio distinctas, & qualiter illae appellentur, 1. 6. 6. Orbis universus quot gradus, & leucas contineat; & quot Orbis Novus Indiarum Occidentalium, 1. 4. 55. Orbis Novus videtur exprimere cordis figuram secundum Acostram, 1. 6. 5. Orbis Novi dominatio hodie à nostris Regibus sine peccato deseri non poterit, 3. 5. 2. Orbis Novi iusta acquisitio, concurrente cum aliis territorialis concessione Pontificis, in dubium vocari non potest, 2. 24. 13. Orbis Novi conquista multis ac magnis consiliis praecedentibus inita fuit, 3. 2. 1. Orbis Novi detectio, & conversio, Prophetarum vaticiniis praenuntiata videtur, 1. 15. 11. Orbis Novi detectio, & conversio ab Hispanis magis ob zelum religionis quam ob divitiarum cupiditatem operata est, 2. 3. 58. Orbis Novi notitia si aliqua fuit apud antiquos, postea in totum evanuit, 1. 11. 4. Orbis Novi peninsula Septentrionalis, & Meridionalis longitudo, & latitudo quae, secundum varios Auctores, quorum dicta referuntur, 1. 6. 7. Orbis Novus, divisio, & descriptio generaliter proponitur, & plures Auctores qui de ea agunt, recensentur, ibid. 4. Orbis olim cogniti partes Europa scilicet, Asia, & Africa de principatu contendebant, 4. 7. 13. Orbis partes antiqui qua ratione dividerent, 1. 11. 24. Orbis partium nomina unde, & situs provinciarum historia, mores, & excellentiae, remissive, ibid. 26. Orbis universi partes, non tantum peninsulae, sed insulae à veteribus dicebantur, 1. 8. 23. Orbis aetymologia à rotunditate, 1. 11. 16. Orbem Deus subiecit rationabili creaturae, 2. 10. 40. Orbem terrarum qualiter dividat Gerar. Mercator, post Americae detectionem, 1. 4. 54. Orbem Novum pleno jure Catholicis Hispaniae Regibus à Pontifice datum, qui tradant, 2. 24. 20. Orbem Novum aliqui appellant terram Sanctae Crucis, 1. 4. 39.

Orbem Novum non fuisse antiquis seculis cognitum, plurimis argumentis Auctor evincit, 1. 11. 8. Orbis Novus: Vide alia supra verb. America, & verb. Novus Orbis & verb. India. Ordo. Ordo principandi est beneficium naturae ex sententia Aristot. 2. 10. 50. Oriens. Oriens, & Occidens quid, 1. 1. 17. Orientis, & Occidentis termini, & caeli à terra distantia in Sacra Scriptura, & aliis Auctoribus hyperbolicè ponuntur, 1. 16. 55. Origo. Originem regnorum inspicendam esse, & virtuosam semper nocere aliqui dicunt, & qualiter intelligendi sint, 3. 4. 41. & 42. Ormuz. Ormuzi regnum in confinibus Persiae à Lusitanis captum, & ejus emporii celebritas, 1. 3. 46. Ortus. Ortus ab Occasu longius distat, quam caelum à terra, 1. 16. 57. Orto. Othonis Frisingensis dubitatio diluitur, dum quaerit, an antiqua humilitate, vel hodierna exaltatio Ecclesiae magis conveniat, 2. 22. 63. Ovasis. Ovasis, sive Oas insula, & poena deportationis in eam, 1. 11. 1. Ovidius. Ovidii elegans locus, de insulis mari submersis, ibid. 18. Ovidii carmina de Rom. Imperio loquentia, verius Hispano adaptari, 2. 22. 67. Ovis. Ovis nomine, quae Petro à Christo commissa sunt, fideles tantum intelliguntur, 2. 23. 17. Ovis nomine apud D. Joan. infideles etiam designantur, & qualiter si ad Ecclesiam pertineant, ibid. 142. Oves duae in Novo Orbe intra decem annos quadraginta mille uni domino reddiderunt, 1. 7. 39. Paganus. Paganus in jure dicuntur quotquot à militia erant immunes, & liberi, 2. 19. 77. Paganorum nomen unde, & quare olim Gentilibus datum fuerit, late discutitur, ibid. 76. Panama. Panama, & Portus Belli urbes sunt veluti emporia commercii Americae Septentrionalis, & habent Cellulariam, 1. 6. 37. Panamensis provinciae, sive Terrae firmae descriptio, & cur dicta, Casilla del oro, ibid. 35. Panicus. Panicus terror qualis esset, & plura de eo, 2. 4. 72. Pannonica. Pannonicorum legionum mirabilis casus ex Lunae eclipsi contingens verbis Cornelii Taciti recensetur, 2. 8. 105. Papania. Papania Motezuma soror mortua revixit, & ei suum interitum, & Hispanorum adventum praenuntiavit, 2. 2. 57.

Sententiarum, &c.

Papa. Papa ut bonus pastor debet omnia, quae impediunt fidei conservationem, & progressum submovere, 3. 5. 24. Papa est velut praecipuus motor conversionis infidelium; & Reges sunt velut organa, & instrumenta, 2. 25. 46. Papa, etiam cum utitur plenitudine potestatis, Cardinalium consilium requirere debet, 2. 24. 93. Papa major est administratione Paulo, & contra eum rectè dispensare potest in iis, quae fidei non sunt, 2. 11. 25. Papa auctoritas major est, quam Sanctorum, 2. 24. 70. Papa quod aliquid inutiliter, aut frustratorie faciat, asserere temerarium est, ibid. 58. Papa ex sententia D. Pauli etiam Angelos judicabit, & hoc qualiter accipiatur, 2. 23. 73. Papa diverso modo officio suo uti debet inter fideles, & infideles, ibid. 19. Papa omnes mortales habet subditos, & est omnia, & super omnia, 2. 10. 23. Papa, & Collegium Cardinalium etiam in iis, quae ad mores pertinent, errare posse non videntur, 3. 2. 36. Papa appellatur Imperator, & Princeps Principum, & culmen omnium dignitatum, 2. 24. 50. Papa, vel quilibet alius Princeps supremus non possunt auferre, nec mutare dominia jure gentium quaesita, sine justa causa, ibid. 4. Papa est iudex Principum non recognoscentium superiores, maxime ratione peccati, 2. 22. 52. Papa quod unus fecit, & multo magis, quod plures facere conseruenter, probare debemus, 2. 24. 70. Papa non nisi ex justa, & gravi causa exercere solet, & debet potestatem temporalem quam habet super Reges, & Principes etiam infideles, ibid. 2. & 6. Papa est totius Orbis Monarcha, causa causarum, omnia, & super omnia, 2. 23. 74. Papa quod approbat, vel reprobat, omnes sequi tenentur, 2. 24. 25. Papa regulariter, etiam in temporalibus, habet auctoritatem, Imperatores vero, & Reges potestatem, & exercitum, 2. 23. 167. Papa potest pro arbitrio suo disponere modum, & formam conversionis infidelium, 2. 25. 45. Papa quod facit, videtur facere ut Deus, 2. 23. 76. & 64. Papa recusari non potest, nec ab ejus sententia appellari, 2. 24. 63. Papa ubi gladio materiali uti opus est, illum non sua, sed aliorum Principum fidelium manu exercere debet, 2. 22. 44. Papa fecit, ergo potuit, valet consequentia, 3. 3. 32. Papa est fons justitiae, & in eo inest summa perfectio, & sapientia, 2. 24. 42. Papa, si nolit, non tenetur de necessitate Cardinalium consilium petere, ibid. 102. Papa ex sententia D. Thom. utriusque potestatis apicem tenet, 2. 23. 122. Papa ex opinione Scoti Vicarius est Christi, etiam in quantum fuit Dominus mundi, ibid. 109. Papa potest Principes apostatantes privare dominio, quod habent supra fideles, 3. 5. 21. Papa tamquam Vicarius Christi non solum terrae, sed maris etiam concedendi potestatem habet, 3. 3. 31. Papa est praecipuus Caesar, & Princeps Regum terrae, & supra omnem jurisdictionem, 2. 22. 53. Papa etiam ubi solus aliquid statuit in genere mortum pro universa Ecclesia, errare non potest, 3. 2. 37. Papam non habere jurisdictionem temporalem nisi indirectè, & in ordine ad spiritualia, multi opinantur, 2. 22. 40. Papam posse temporalem dominationem, & jurisdictionem in regnis infidelium exercere, inde multi probant, quod saepius ea usus sit, 2. 24. 76. Papa jurisdictionem temporalem in toto Orbe nullibi probari, plures affirmant, 2. 23. 15. Papa de potestate, & dignitate varii extant tractatus, & encomia, ibid. 73.

Papa auctoritas non potest peccatum permittere, neque ab eo excusare, 3. 6. 73. Papa potestatem in dubium vocare, sacrilegii instat esse videtur, 2. 23. 72. Papa facta in dubium vocari non debent, 2. 24. 52. Papa contra supremam potestatem nulla currit praescriptio, ibid. 104. Papa nullus potest dicere, cur ita facis, ibid. 75. Papa auctoritati, & potestati detrahere, injustum est, ibid. 53. Papa pro sententiis, & declarationibus semper presumendum est, ibid. 41. Papa, & Pontificis nominis aetymologia, 2. 23. 85. Papa, qui negant exercitium temporali jurisdictionis, vel imperium ab Ecclesia pendere, haeretici à multis censentur, 2. 22. 24. Papa qui mentitur, Deo mentiri videtur, 2. 23. 77. Papa decisionibus & declarationibus stare debemus, licet totus mundus sentiat contra eum, 2. 24. 43. Papa una sola sententia, & declaratio generaliter prolata facit jus in similibus causis, ibid. 36. Papa potestatem non extendi ad infideles, qui nunquam de Ecclesiae gremio fuerunt, multi Doctores tenent, qui latissime recensentur, 2. 23. 2. Papa nomen olim inferioribus etiam Episcopis applicari solitum, quando proprium Pontificis Romani fieri coeperit, 2. 23. 86. Papa nullam omnino jurisdictionem temporalem haeretici concedunt, qui damnantur, & convinctur, 2. 24. 4. Papa subesse non minuit jus superioritatis, & ipse omnem, quam habet Ecclesia, transferre in regnis, quae in fendum concedit, 3. 1. 73. Papa: Vide alia verb. Pontifex, & verb. Romanus Pontifex. Parabola. Parabola Evangelii Luc. 14. de patre familias, non solum vocantis, sed etiam compellentis designat coactionem, qua Ecclesia hodie uti potest in conversione infidelium, 2. 16. 95. Parabola patris familias invitantis ad nuptias, & intrare compellentis, quos ultimo loco vocaverat, multifarie cum sanctis Patribus explicatur, 2. 19. 54. Paradiisus. Paradiisus in Orientali India positus dicitur, 1. 2. 5. Paradiisus terrenalis creditur fuisse in insula Zeylan, 1. 3. 40. Paradiisus locus ubi sit, incertum est, & Deus occultum esse voluit, 1. 7. 10. Paradiisus locum sub Aequatore positum, multi senserunt, ibid. 8. Paramus. Paramus justam causam, & prudentem arbitrio discussam requirit ad exercitium temporali jurisdictionis, 2. 24. 8. Parthia. Parthia olim generale nomen erat, & universas fere nationes Asiae denotabat, 1. 2. 35. Parvaia. Parvaia dictio an verè in Scriptura reperitur, & quid significet, 1. 13. 45. Parvaia dictio, qua utitur sacra Pagina, est dualis, & duplex Peru significare videtur, ibid. 8. Parvulus. Parvulus, & furiosus nihil a servis differre videntur, juxta sententiam D. Pauli, 2. 9. 50. Pascere. Pascere in Sacra Scriptura saepe idem significat, quod gubernare, 2. 23. 143. Pa-